

Jarosław Rzepa
Zbigniew Ziejewski

minister klimatu i środowiska

Interpelacja nr 36571

Interpelacja w sprawie decyzji Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Gdańsku o rezygnacji z certyfikacji FSC

Szczecin, 13 października 2022 r.

Interpelacja poselska w przedmiocie wstrzymania certyfikacji polskiego drewna certyfikatem FSC na Pomorzu

Działając na podstawie art. 115 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. 1997 r. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.) oraz art. 14 ust. 1 pkt. 7 ustawy z dnia 9 maja 1996 r. o wykonywaniu mandatu posła i senatora (t.j. Dz. U. z 2018 poz. 1799), a także art. 192 ust. 1 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (t.j. M.P. z 2019 r. poz. 1028) składam niniejszą interpelację w przedmiocie: wstrzymania certyfikacji polskiego drewna certyfikatem FSC na Pomorzu.

Forest Stewardship Council (zwana dalej: FSC) to organizacja pozarządowa o profilu non-profit, której głównym celem jest wspieranie odpowiedzialnej gospodarki leśnej. Cel ten FSC realizuje poprzez przyznawanie specjalnego certyfikatu (zwany dalej: certyfikatem FSC). Przy okazji promuje produkty opatrzone tymże certyfikatem (zob. Krajowy Standard Gospodarki Leśnej FSC w Polsce, <https://www.lasy.gov.pl/pl/nasza-praca/certyfikacja/fsc-std-pol-01-01-2013-pl.pdf>, s. 4, dostęp: 13.10.22 r.).

Z dniem 12 listopada 2022 r. wygasa umowa zawarta pomiędzy Regionalną Dyrekcją Lasów Państwowych w Gdańsku (zwana dalej: RDLP Gdańsk) a FSC. RDLP Gdańsk poinformowała, że nie podpisze kolejnego kontraktu z wyżej wymienioną organizacją, a tym samym – rezygnuje z dalszej certyfikacji. W oficjalnym komunikacie RDLP Gdańsk wskazano, że przyczyną takiego stanu rzeczy jest przede wszystkim: „[...] wzór umowy licencyjnej na Plan Certyfikacyjny FSC, który Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Gdańsku musiałaby podpisać jednostronnie by otrzymać certyfikat. Przeprowadzone analizy prawne wykazały, że umowa ta zawiera szereg zapisów niekorzystnych dla licencjobiorcy i stawiających w uprzywilejowanej sytuacji licencjodawcę, czyli FSC oraz reprezentujące go organy i

organizacje. Zaproponowane w umowie zapisy pozbawiłyby Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe wpływu na kształt certyfikatu i jego ewentualne zmiany w przyszłości i otworzyłyby możliwość do opracowywania kolejnych wersji Krajowego Standardu Gospodarki Leśnej FSC dla Polski z pominięciem Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, w dodatku, w nietransparentnym procesie. Narzuciłyby także szereg rozwiązań ograniczających zdolność zarządzania lasami i prowadzenia zrównoważonej, stabilnej i wielofunkcyjnej gospodarki leśnej, oddając faktyczne decyzje, w tym długofalowe, w zakresie prowadzenia gospodarki leśnej, organizacji zewnętrznej, która nie będzie ponosiła za nią żadnej odpowiedzialności". Wątpliwości RDLP Gdańsk wzbudził także fakt, że wzór umowy zawiera klauzulę arbitrażową, zgodnie z którą wszelkie spory powstałe na tle kontraktu miałyby być rozstrzygane w jednoosobowym arbitrażu niemieckim przy wyłączeniu kognicji polskich sądów (zob. Komunikat w sprawie certyfikacji w systemie FSC,

https://www.gdansk.lasy.gov.pl/aktualnosci/-/asset_publisher/1M8a/content/komunikat-w-sprawie-certyfikacji-w-systemie-fsc , dostęp: 13.10.22 r.).

Wyżej opisana decyzja wzbudziła poważny niepokój wśród Pomorskich przedsiębiorców, wytwarzających produkty z drewna (np. meble). W ich ocenie bez certyfikatu FSC należące do nich przedsiębiorstwa nie będą mogły eksportować swoich produktów do takich krajów, jak Wielka Brytania, Francja, Niemcy, czy Holandia. W ten sposób utracą swoich dotychczasowych kontrahentów, co może wiązać się z koniecznością przeprowadzenia masowych zwolnień pracowników. Po utracie kontraktów zagranicznych przedsiębiorcy nie będą bowiem osiągać zysków na tyle dużych, by móc dalej utrzymywać dotychczasową liczbę etatów.

Alternatywą dla takiego rozwiązania może być kupno certyfikowanego drewna z innych regionów Polski. Nie ma jednak pewności, czy pomorscy przedsiębiorcy będą mogli przeprowadzić taką transakcję, a nawet jeśli tak – to zakup ten podniesie koszty produkcji, co przedłoży się na wyższą finalną cenę produktów. Także w ramach tego scenariusza istnieje ryzyko zwolnień. Większe wydatki na zakup materiałów niezbędnych dla dalszego prowadzenia produkcji, przy jednoczesnym wzroście cen produktów mogą spowodować spadek osiągniętych zysków. Ten czynnik z kolei implikować będzie konieczność redukcji etatów, celem utrzymania płynności finansowej przedsiębiorstw.

Decyzja RDLP Gdańsk ma zatem wpływ nie tylko na przedsiębiorstwa istniejące na Pomorzu, ale także na lokalne społeczności. Wiele osób z mniejszych miejscowości znajduje bowiem zatrudnienie w przemyśle drzewnym. Posady tych pracowników są, jak wskazano powyżej, poważnie zagrożone. Jeśli dojdzie do rezygnacji z certyfikacji FSC, wzrosną koszty produkcji, co może powodować redukcje etatów w przedsiębiorstwach.

Dlatego też Kaszubski Związek Pracodawców zorganizował w dniu 6 września 2022 r. spotkanie w Stężycy, na które zaproszono Regionalnego Dyrektora Lasów Państwowych w Gdańsku – Bartłomieja Obajtkę. Celem spotkania miało być wyjaśnienie wątpliwości związanych z rezygnacją z certyfikacji drewna FSC. Dyrektor jednak nie skorzystał z zaproszenia i nie przybył na spotkanie, niweczając tym samym możliwość rozmów z przedsiębiorcami.

Decyzję RDLP Gdańsk o rezygnacji z certyfikacji FSC należy ocenić negatywnie. Choć bowiem w swoim Komunikacie Lasy Państwowe powołują się na uprzywilejowaną pozycję FSC

w kontrakcie oraz wątpliwości związane z klauzulą arbitrażową, to jednak nie wskazują, na czym konkretnie miałyby polegać owa uprzywilejowana pozycja, ani dlaczego arbitraż budzi tak silne wątpliwości, że zmusza RDLP Gdańsk do rezygnacji z certyfikacji. W tej sytuacji należy postulować podjęcie i prowadzenie negocjacji z FSC w taki sposób, aby osiągnąć zrównanie praw i obowiązków stron kontraktu oraz wyjaśnić wątpliwości związane z klauzulą arbitrażową. Rezygnacja z certyfikacji FSC grozi bowiem zbyt dużymi stratami ekonomicznymi, by decyzję o niej podejmować w tak dużym pośpiechu i bez przeprowadzenia konsultacji z pomorskimi przedsiębiorcami z branży przemysłu drzewnego.

Mając powyższe na uwadze zwracam się z następującymi pytaniami:

1. Czy Ministerstwo Klimatu i Środowiska posiada informacje o decyzji Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Gdańsku o rezygnacji z certyfikacji FSC?
2. Jakie jest stanowisko Ministerstwa Klimatu i Środowiska w sprawie decyzji Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Gdańsku o rezygnacji z certyfikacji FSC?
3. Czy przy podejmowaniu przez Regionalną Dyrekcję Lasów Państwowych w Gdańsku o rezygnacji z certyfikacji FSC brano pod uwagę wpływ tej decyzji na sytuację ekonomiczną przemysłu drzewnego? Jeśli tak, to jakie były wyniki tych analiz? Jeśli nie, to dlaczego?
4. Czy decyzja Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Gdańsku o rezygnacji z certyfikacji FSC była poprzedzona konsultacjami z przedsiębiorcami i pracownikami pomorskiego przemysłu drzewnego? Jeśli tak, to kiedy i gdzie się one odbyły oraz jakie były ich wyniki? Jeśli nie, to dlaczego?
5. Czy Ministerstwo Klimatu i Środowiska posiada informacje na czym konkretnie polegać miało uprzywilejowywanie pozycji FSC względem Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Gdańsku w ramach proponowanej umowy o certyfikacji FSC? Jeśli tak, to proszę wskazać te informacje.
6. Czy Ministerstwo Klimatu i Środowiska posiada informacje z czym wiążą się wątpliwości związane z klauzulą arbitrażową, zawartą w umowie o certyfikacji FSC? Jeśli tak, to proszę je wskazać.
7. Czy projekt umowy o certyfikacji FSC, którego podpisania odmawia Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Gdańsku podlegał negocjacom? Jeśli tak, to jak one przebiegały?
8. Czy Ministerstwo Klimatu i Środowiska zamierza wpłynąć na Regionalną Dyrekcję Lasów Państwowych w Gdańsku, by przystąpiła do ponownych negocjacji z FSC w sprawie umowy o certyfikację? Jeśli nie, to dlaczego?
9. Czy Ministerstwo Klimatu i Środowiska posiada informacje o tym, jak przebiega proces przedłużania certyfikacji FSC w innych regionach Polski? Jeśli tak, to proszę je wskazać.

10. Czy w przypadku, w którym dojdzie do rezygnacji z certyfikacji FSC na Pomorzu, Ministerstwo Klimatu i Środowiska planuje udzielić wsparcia finansowego przedsiębiorcom z branży drzewnej? Jeśli tak, to proszę o wskazanie zrębowych założeń tego programu. Jeśli nie, to dlaczego?

Jarosław Rzepa

Posel na Sejm RP

IX kadencji